

LOWAN-PO STUDIEDAG

Keynote:

Leony Coppens

Klinisch psycholoog, trauma specialist

**Nieuwkomersonderwijs:
Horen, zien en spreken**

29 + 30 maart 2022

Reehorst, Ede

Keynote:

Marcel van Herpen

Pedagoog, verbinder en verteller

Wat ontzettend leuk dat je je hebt ingeschreven voor de LOWAN-PO studiedag! Vanaf nu is het mogelijk om je in te schrijven voor de keuze sessies.

Opzet dag:

Naast de twee plenaire sessies zijn er 3 keuze sessies per deelnemer. Hieronder staan de 33 sessies beschreven. We vragen iedereen om zich op te geven voor 5 sessies. We doen ons uiterste best om de keuze van iedere deelnemer mogelijk te maken.

Inschrijven voor de sessies:

Via het formulier kan iedereen de voorkeur voor de sessies aangeven. Doe dit zo snel mogelijk, en uiterlijk voor 20 februari. Geen keuze gemaakt? Wij maken dan een mooie selectie voor jou. Na inschrijven ontvang je per mail een bevestiging.

Toegangsbewijs:

Na inschrijving ontvang je van ons, tenminste een week voor de studiedag, een mail die je toegang geeft tot de studiedag. Hierin staat de keuze van de sessies.

Tot 29 of 30 maart!

Met vriendelijke groet,
LOWAN werkgroep

Culturele achtergrond en ouders

1. Poolse/Roemeense cultuur: Van stroopwafel naar baklava

Ruben van der Mooren

De cultuurspecialisten van Global Talk helpen je om cultuurbarrières uit de weg te ruimen. Ontdek het verschil tussen elkaar verstaan en elkaar begrijpen. Samen begrijpen we meer of allemaal verschillend, maar toch hetzelfde. Ruben neemt je mee in de Poolse en Roemeense cultuur.

2. Arabisch- Syrische cultuur: Van stroopwafel naar baklava

Ronza Jabrah

De cultuurspecialisten van Global Talk helpen je om cultuurbarrières uit de weg te ruimen. Ontdek het verschil tussen elkaar verstaan en elkaar begrijpen. Ronza geeft aan dat communicatie namelijk veel meer dan alleen de taal spreken. Communicatie is ook elkaars culturen begrijpen.

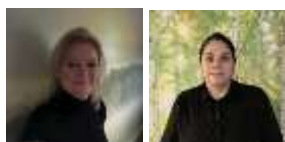
3. Eritreese cultuur: Van stroopwafel naar baklava

Leila Yemana

De cultuurspecialisten van Global Talk helpen je om cultuurbarrières uit de weg te ruimen. Ontdek het verschil tussen elkaar verstaan en elkaar begrijpen. Deze sessie gaat specifiek over de Eritreese cultuur. Leila Yemana geeft je een inkijkje in de cultuur en gewoonten van Eritreers.

4. Culturele sleutelpersonen bij de school

*Vera den Dekker &
Rukiye Macit*

De toenemende diversiteit zorgt voor nieuwe uitdagingen op scholen. Wij nemen je mee in een manier waarop onderwijsprofessionals ondersteunend kunnen worden bij het dichterbij elkaar brengen van de twee werelden: de school- en de thuiscontext. Een onmisbare, structurele en preventieve schakel die school, de meertalige ouders en de buurt dichterbij elkaar kan brengen. Met wie je samen die brug kan slaan en kan bouwen aan wederzijds respect, vertrouwen en een succesvolle samenwerking met de meertalige ouder.

Vera is IB'er op de Globe in Vlaarding en Rukiye een bruggenbouwer die verbonden is aan deze school.

5. Thuisbetrokkenheid: kansen in contact met ouders

Ria Goedhart

Van alle vormen van ouderbetrokkenheid heeft thuisbetrokkenheid het grootste effect op de cognitieve en sociale-emotionele ontwikkeling van leerlingen. Hoe kunnen leraren de ouders in het nieuwkomersonderwijs daarbij ondersteunen? In deze workshop achtergronden over het waarom, maar vooral veel inspirerende voorbeelden van het hoe.

Ria Goedhart is docent aan de Hogeschool Utrecht. Binnen het lectoraat meertaligheid en onderwijs ligt haar focus op het opleiden en ondersteunen van leerkrachten in het nieuwkomersonderwijs.

6. Rijk thuistaalaanbod versterkt onderwijs in ontwikkeling

Maaïke Verrips

Jonge kinderen kunnen uitstekend twee of meer talen vloeiend leren spreken. Toch leven hierover veel vragen bij ouders, professionals en andere betrokkenen. In deze workshop ligt de nadruk op de rol van thuistalen bij de verwerving van het Nederlands. Wat is de rol van een rijke, anderstalige, taalomgeving thuis? Hoe kunnen anderstalige ouders het beste de taalontwikkeling van hun kind ondersteunen? Hoe kunnen leerkrachten en ouders samen optrekken om de meertalige taalontwikkeling optimaal te stimuleren?

7. Een Expatkind in de klas

*Eline Hausel en
Elisabeth Ceulen*

Deze workshop zit vol met praktijk voorbeelden en tips en tricks die je direct kan toepassen in de klas. Tijdens de sessie wordt er gesproken over: Waarom maken expats deze keuze? Het expatkind in de klas, wat kun je verwachten? Culturele verschillen, onderlinge waardeverschillen. Hoe hier mee om te gaan? Verwachtingen van 'expat ouders'. Communicatie met de 'expat ouders'

Eline is oprichter van Young Expat Services (YES), zij ondersteunt expat ouders en geeft tevens les aan expats. Elisabeth is pedagoog en NT2 docent en werkt ook voor YES.

Vakinhoud

8. Leren lezen met oudere nieuwkomers

*Josée Coenen &
Marloes Alblas*

Nieuwkomers leren op een andere manier lezen in het Nederlands dan hun Nederlandstalige leeftijdsgenoten. Toch zijn leerkrachten vaak aangewezen op de reguliere methoden voor technisch lezen.

In deze workshop leer je over de specifieke onderwijsbehoeften van anderstalige nieuwkomers op het gebied van leren lezen. Je oefent met het aanpassen van de werk- en leesboekjes bij Veilig leren lezen, Lijn 3 of Actief lezen, zodat je deze materialen in de toekomst zinvol kunt inzetten in jouw leesonderwijs.

9. Wereld vol woorden – mooie ervaringen

Jorien Jansen

In deze workshop gaan we even kort in op de cursorische en thematische lijn van Wereld vol Woorden, maar gaat het vooral om het ontmoeten van gebruikers, het uitwisselen van ervaringen en het stellen van vragen. Samen weten we meer!

Jorien is een ervaren leerkracht in het nieuwkomersonderwijs daarnaast is ze momenteel ambulante begeleider bij nieuwkomersschool De Wissel in Luttelgeest.

10. Grammaticale leerlijn bij Wereld vol Woorden

Hanna Kuijs

Nu nog volop in ontwikkeling, maar in maart klaar: grammatica-aanbod bij de thema's van Wereld vol Woorden. Met betekenisvol, gedifferentieerd aanbod rondom NT2-grammatica haal je nog meer uit je thematische taalonderwijs. In deze workshop neemt Hanna Kuijs je mee in het leerstofoverzicht grammatica dat is ontwikkeld met collega's uit het veld. Na de workshop kun je direct aan de slag!

Let op: deze workshop is specifiek gericht op collega's die werken met Wereld vol Woorden thematisch.

11. Inclusief, taalgericht Natuur- en Techniekonderwijs

Suzanne van Norden

In deze presentatie leer je meer over hoe je zaakvakonderwijs kunt geven waaraan alle leerlingen, ongeacht hun taalachtergrond, kunnen deelnemen, door een gerichte focus op vaktaal en taalontwikkeling. We geven je een inkijkje in pas gepubliceerd online scholingsmateriaal. Met goede taalondersteuning en ruimte voor thuistalen kan iedereen meedoen met de natuur & techniekles!

Suzanne van Norden werkte als opleidingsdocent Nederlands op o.a. de Marnix Academie, is auteur van verschillende boeken over taal- en schrijfonderwijs in het basisonderwijs. Tip: www.iedereenkanlerenschrijven.nl

12. Ieder kind heeft iets te vertellen

Merlijn Wentzel

In deze praktische workshop maak je kennis met de taalronde: een methodiek die de taalontwikkeling stimuleert. In de taalronde vertellen kinderen over hun eigen ervaringen. Alle taaldomeinen komen aan bod: vertellen, luisteren, tekenen en schrijven wisselen elkaar af en versterken elkaar. Onze ervaring is dat de taalronde juist voor nieuwkomers een laagdrempelige manier kan zijn om taal en nieuwe woorden te gaan gebruiken. Het delen van eigen ervaringen motiveert om te gaan spreken en schrijven, waardoor kinderen hun taal actief ontwikkelen.

Wietske Visser en Merlijn Wentzel zijn consultant bij Taalvorming en begeleiden scholen bij het werken met taalrondes.

13. Praktische sessie klankonderwijs

Emke Wang

Deze workshop is bedoeld voor leerkrachten die relatief nieuw zijn in het nieuwkomersonderwijs. We bespreken de basis van klankonderwijs: klanken, klemtoon en zinsintonatie. Wanneer bied je deze aan? En hoe? Na afloop van de workshop ben je je bewust van het belang van klankonderwijs, weet je hoe je een klankles opbouwt en waar in het curriculum je die lessen aanbiedt.

Emke Wang is docentenopleider aan de Hogeschool van Amsterdam. Daarnaast geeft ze gastcolleges voor de *Post-HBO Leraar Nt2* van het HCO. Deze opleiding is voor leerkrachten primair onderwijs.

14. Close reading met nieuwkomers

Yaelle Vleugel

Close reading met nieuwkomers. De basis voor kinderen om het begrijpend lezen weer leuk te gaan vinden. In deze introductiebijeenkomst maak je een eerste kennismaking met close reading. Samen gaan we op zoek naar de basis van het close reading en hoe een les opgebouwd wordt. Ook zal ik voorbeelden van een les close reading uit mijn nieuwkomersgroep laten zien.

Yaelle is leerkracht op de nieuwkomersschool de Fakkel in Heemskerk.

Welbevinden

15. Wonderwoordenwinkel voor het brein

Fan Verhallen

Kinderen die grote veranderingen in hun leven moeten verwerken kunnen in de klas ingewikkeld gedrag vertonen. Nieuwe dingen leren is dan lastig. Niet zo gek, want hetzelfde brein waarmee we leren, verwerkt ook onze gevoelens én stuurt ons gedrag aan. Deze workshop geeft je taal, tips en tools, waarmee je kinderen kunt helpen hun emoties en gedrag zelf te reguleren. Zo kan hun brein weer doen waar het voor op school is: leren. Zodat je op zo'n manier tegen kinderen kan praten dat ze zich gehoord, gezien en veilig voelen.

16. Aandacht voor welbevinden op school

Anne de Haan

Als er (veel) vluchtelingenkinderen en andere nieuwkomers op school zitten betekent dit dat er bijvoorbeeld meer rekening moet worden gehouden met taal, met mogelijke traumatische gebeurtenissen, met mogelijk (tijdelijk) gebroken gezinnen, een migratieverhaal etc. Hoe geef je invulling aan een aanpak Welbevinden op School, met wie doe je dit? Samen met schoolpsycholoog en hoofopleider bij het RINO Hanneke Visser – van Balen ontwikkelde Anna de Haan, adviseur bij Pharos, [een toolkit](#) voor scholen met nieuwkomers. In deze workshop gaan zij samen met de deelnemers aan de slag met hoe je het beste school-breed kunt werken aan het welbevinden en hoe je de toolkit kunt inzetten.

17. Vreedzame school

Saskia van den Bos

Aan de hand van voorbeelden uit de praktijk neem ik u mee in de integrale aanpak van De Vreedzame School. Een speciaal ontwikkelde katern voor nieuwkomers waarin we samen met kinderen & ouders werken aan sociale competenties en democratisch burgerschap. Op een Vreedzame School hebben we oog, oor en hart voor elkaar, we dragen allemaal een steentje bij en mogen we allemaal anders zijn. Tijdens deze workshop bespreken we niet alleen de inhoud van de katern maar ook het dagelijks handelen van het gehele team.

Deze sessie wordt gegeven door Saskia van den Bos. Naast vreedzame school trainer is Saskia directeur van een nieuwkomersschool.

18. Groeien naar een schoolbreed traumasensitief onderwijsklimaat

Ilse Vlietstra

Tijdens deze sessie krijg je praktische handvatten voor onder andere triggers in kaart te brengen, co-regulatie, psycho-educatie voor kinderen over de werking van de hersenen. Samen met het kind een taal ontwikkelen en hoe je als school TSO kunt implementeren. Je maakt kennis met vernieuwde bijlagen uit de herziene versie van 'Lesgeven aan getraumatiseerde kinderen' van Leony Coppens.

Ilse Vlietstra heeft meer dan 20 jaar ervaring in het nieuwkomersonderwijs. Als leerkracht en als ib'er. Ze is mede-auteur van Wereldreizigers.

Kwaliteitszorg

19. Leerlijnen: opzet en inhoud

Femke Scheltinga

In het nieuwkomersonderwijs maken leerlingen een grote ontwikkeling door met oog op de overstap naar het regulier onderwijs. Welke stappen moeten leerlingen inhoudelijk gedurende een jaar zetten? Welke doelen moeten in het onderwijsaanbod behandeld worden? In nieuwe leerlijnen voor het nieuwkomersonderwijs, voorheen leerlijnen Emmen/Haarlem, wordt beschreven wat leerlingen stapsgewijs moeten kunnen en weten. De eerste leerlijnen worden gepresenteerd en toegelicht.

Femke is taalkundige en werkzaam bij het ITTA in Amsterdam.

20. Nieuw inspectiekader

Miriam Baltussen
Mariët Förrer

Sinds dit schooljaar is er een nieuw inspectiekader. Waar kijkt de inspectie naar binnen de kader? Wat wordt er verwacht van een nieuwkomerslokatie? Naast het informeren is het ook mogelijk om dilemma's en uitdagingen voor te leggen.

Miriam Baltussen, Hermine van Hemert en Mariët Förrer hebben jarenlange werkervaring als onderwijs inspecteur en specifiek in het nieuwkomersonderwijs.

21. Introductie Schoolkr8!

Werner Laicht

SchoolKr8 is een door School360 ontwikkeld leerlingvolgsysteem voor het Nieuwkomersonderwijs. In deze workshop maak je kennis met SchoolKr8. De applicatie wordt in hoofdlijnen uitgelegd en je leert hoe je eenvoudig kunt starten met SchoolKr8. Je krijgt inzicht in de gegevens van een leerling en hoe je deze kunt vastleggen. En belangrijk, hoe kun je eenvoudig de ontwikkeling van een leerling volgen? Uiteraard wordt stilgestaan bij het tot stand laten komen van het complete dossier van een leerling. Kortom we laten zien hoe je als school deze groep leerlingen goed kunt monitoren m.b.v. SchoolKr8.

22. Schoolkr8 en de nieuwe LOWAN leerlijnen

Werner Laicht

SchoolKr8 is een door School360 ontwikkeld leerlingvolgsysteem voor het Nieuwkomersonderwijs. School360 ontwikkelde SchoolKr8 met de visie om de LOWAN Leerlijnen voor Nieuwkomers volledig te integreren in het leerlingvolgsysteem. In deze workshop wordt het gebruik van deze leerlijnen in de applicatie volledig toegelicht. Hoe werken de leerlijnen? Hoe bepaal je de juiste leerlijn bij een leerling en hoe kun je hierin differentiëren? Hoe volg je de leerling? Hoe werken de leerdoelen en hoe zit het met scores en toetsen? Al deze vragen komen aan bod.

23. Zorgcyclus in het nieuwkomersonderwijs

Sterke IB 'ers

Door een goede zorgcyclus zorgen we dat alle leerlingen een passend aanbod krijgen. Welke toetsen zet je in? Toets je om de 10 of 13 weken? Waar noteer je de toetsgegevens? Hoe analyseer je en waar let je op? Welke doelen stel je voor de leerlingen? Wanneer stel je de doelen wel/niet bij? Hoe maak je een jaarlijkse analyse? En doe je dat op groepsniveau/ leerlijn / vakgebied?

Deze bovenstaande vragen en meer worden besproken in deze praktische sessie. Iedere sessie wordt begeleid door 1-2 ervaren intern begeleiders.

24. Hoe zet je ondersteuning zo effectief mogelijk in?

Lenneke Grobbe

Ondersteuning van meerjarige nieuwkomers op de (speciale) basisschool werkt alleen effectief en efficiënt als er een plan gemaakt wordt. Zelden heeft de leerling alleen woordenschaataanbod nodig. Er is zoveel meer dat om de hoek komt kijken, als je wilt dat kinderen optimaal profiteren van het aanbod in de reguliere school.

Hoe zorg je ervoor dat de hiaten die er nog bestaan opgevuld worden? Waar zet je op in? Hoe voorkom je dat de hulp alleen buiten de klas blijft? Hoe werk je optimaal samen als ondersteuner en leerkracht? Verschillende opties worden in deze workshop geschetst. Je kunt er direct de volgende dag mee aan de slag.

Na jaren werkzaam te zijn geweest als IB'er op een nieuwkomersschool is Lenneke nu actief als ambulant begeleider.

25. Ambulante begeleiders: ondersteunen van leerkrachten

Leonie de Heer

In toenemende mate zien we in verschillende regio's initiatieven ontstaan waar -vanuit een plan- nieuwkomers meerjarig ondersteunend worden (en/of hun leerkrachten). Hiervoor worden vaak ambulante begeleiders ingezet. De wijze waarop deze taak/functie ingezet en vormgegeven wordt, kan zowel per regio als binnen de regio verschillen. De (vaak solistische) werkwijze van ambulante begeleiders draagt bij aan de behoefte tot gezamenlijk uitwisselen van kennis en ervaringen. Deze sessie biedt ambulante begeleiders de ruimte elkaar (live!) te ontmoeten, te informeren, uit te wisselen en te inspireren. Wees welkom!

Processen en regelingen

26. Kijkje achter de schermen bij de IND

Immigratie- en
Naturalisatiedienst

Medewerker IND

Medewerkers vanuit de IND nemen je in deze sessie mee hoe de procedure werkt. Een ouder/ kind komt in Nederland aan, wat zijn de stappen die de IND met deze mensen doorloopt?

Leerlingen gaan gedurende een asielprocedure vaak naar een afspraak met de IND. Wat zijn deze afspraken? Wat wordt er verwacht van de kinderen? Inzicht in de procedure kan je in staat stellen om beter de situatie van een gezin/ kind te begrijpen.

27. Inkijkje bij COA – wanneer gebeurt wat?

Medewerker COA

COA, IND, DT&V, Noodopvang, POL en nog meer...

Een kijkje in de keuken van de asielprocedure. Welke stappen moeten asielzoekers eigenlijk door, waar en met wie krijg hij/zij te maken? COL, Pre-POL, POL, GLO, gezinshereniging. Hoe zit het eigenlijk?

Schoolbreed

28. Taalvriendelijke school

In deze workshop bespreken we wat taalvriendelijk onderwijs inhoudt, wat de opbrengsten voor de leerlingen zijn, waarom zulke verschillende scholen kiezen voor een taalvriendelijke aanpak en welke strategieën zij hanteren.

Tijdens deze sessie wordt gedeeld wat de wetenschap zegt over taalvriendelijk onderwijs aan kinderen die de schooltaal nog moeten leren; waarom Taalvriendelijke Scholen (TS) kiezen voor deze inclusieve aanpak; hoe TS in de praktijk alle talen van hun leerlingen verwelkomen en waarderen.

29. Opzetten van een meertalige bibliotheek

*Karien van Buuren
Daphne ten Siethof*

We gunnen ieder kind het plezier in lezen. Om heerlijk weg te dromen en te ontsnappen aan de werkelijkheid. Om meer te leren over de wereld en om de taalvaardigheid te verbeteren. Een boek in de thuistaal kan bovendien een erkenning zijn van de eigen taal en cultuur en kan meer zelfvertrouwen geven. Maar hoe kom je tot een inspirerende meertalige collectie voor op jouw school? In deze sessie gaan we hier samen mee aan de slag!

Karien van Buuren en Daphne ten Siethof bieden advies en ondersteuning aan bibliotheken op het gebied van collectie, leesbevorderingsprogramma's.

30. Burgerschap

Maja Zuiderveld

“Burgerschap d'r ook nog bij... dat hoeft niet zoveel of zo moeilijk te zijn als wordt gedacht. Er gebeurt namelijk al heel veel in het onderwijs. Maar dat wat je doet kan bewuster, dan heeft het meer effect. Ook moet het op papier. Hoe je dat dan goed in de praktijk brengt, daar gaat deze workshop over!”

Maja is werkzaam als onderwijsadviseur, nadat ze jarenlang in het nieuwkomersonderwijs heeft gewerkt.

Specifieke doelgroepen

31. Jonge kind: Beginnende taalverwerving

Saskia Versloot

Jonge kinderen leren een 2^e taal het best door gebruik te maken van een “natuurlijke” methode. Hoe kun je taalaanbod en interactie het beste aansluiten op het handelen van jonge nieuwkomerskinderen? Taal leren gaat samen met sociaal-emotionele, cognitieve en fysieke ontwikkeling. Hoe kun je gebruik maken van de elementen uit de moedertaal?

Saskia Versloot, Taalspecialist en taaladviseur anderstaligen IJsselgroep.

32. Jonge kind: Aanzetten tot spelend leren

Marlies Greve

Met een uitdagende en gevarieerde speelleeromgeving verrijkt u het spel. Maar hoe zet je deze omgeving neer voor leerlingen die nog nooit op een stoel hebben gezeten? Hoe ga je om met de grote verschillen? En dan wil je ook nog hun taalvaardigheden versterken. In deze sessie vele praktische tips voor in de peuter- of kleutergroep.

Marlies Greve is speltherapeut en trainer. Marlies is verbonden aan “De Droomvogel”. Dit is een op recente wetenschappelijke inzichten gebaseerd spelstimuleringsprogramma dat de kracht en het plezier van het samenspelen gebruikt om de sociaal-emotionele ontwikkeling, het creatief denken en de taalvaardigheid van jonge kinderen te verbeteren.

33. En dan zijn ze 12 jaar.... groep 8, kopklas, ISK of regulier VO

*Marloek Mostertman
Annemarie Opsomer*

In Almere zijn twee type kopklassen; een kansklas en een kopklas. Na een jaar kansklas is er uitstroom naar BBL/KBL en na de kopklas naar TL/HAVO/VWO. De leerlingen komen uit de taalklas of groep 7, groep 8. In dit extra jaar wordt hard gewerkt aan woordenschat, begrijpend lezen, grammatica, spelling, studievoordigheden, planning en de huiswerkhouding. De leerlingen starten na een jaar in de kans-/kopklas in het eerste jaar van het voortgezet onderwijs.

Marloek en Annemarie zijn de leerkrachten in de kopklas verbonden aan Taalcentrum Almere. Zij delen de opzet en inhoud van dit jaar.